

گنجینه سوال رایگان

+ پاسخ تشریحی

یاوران دانش

راه های ارتباطی با ما:

www.Dyavari.com

۰۲۱-۷۶۷۰۳۸۵۸

۰۹۱۲-۳۴ ۹۴ ۱۳۴

۱- وزن عروضی کدام سروده با ترانه زیر یکسان است؟

- «ای سنگفرش راه که شب‌های بی‌سحر / تک‌بوسه‌های پای مرا نوش کرده‌ای»
(۱) بشنوم بانگ خروسان را ز بام کلبهٔ دهقان / می‌گریزم از تو تا در دامن صحرا
(۲) دیگر این داس خموشی‌تان زنگار گرفت / به عبث هر چه درو کردید آواز مرا
(۳) امشب به پارسایی خود دل نهاده‌ام / ای آفتاب وسوسه در من غروب کن
(۴) بر آن شاخ بلند ای نغمه‌ساز باغ بی‌برگی / بمان تا بشنود از شور آواز

۲- از دیدگاه تاریخ ادبیات در متن زیر، چند «خطا» به چشم می‌خورد؟

«نمایش‌نامه‌نویسی نوع ادبی جدیدی در ایران به شمار می‌رود و با این شکل غربی‌اش در ادب کهن سابقه‌ای ندارد. در دورهٔ مظفرالدین شاه با رفت و آمد ایرانیان به اروپا این نوع ادبی هم رواج یافت. اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایش‌نامهٔ فارسی پرداخت، محمداقصر میرزا خسروی بود. زبان این نمایش‌نامه‌ها متکلف و تا حدی غیرقابل فهم بود.»

- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۳- کدام آثار همگی مربوط به «دورهٔ بیداری» است؟

- (۱) سبک‌شناسی - داستان باستان - امثال و حکم - منشآت
(۲) چرند و پرند - تاریخ احزاب سیاسی - سه تابلوی مریم - گلشن صبا
(۳) سرگذشت حاجی بابا اصفهانی - شمس و طغرا - گنجینهٔ نشاط - ایده‌آل
(۴) شمس‌الدین و قمر - خداوندنامه - تاریخ تطور نظم فارسی - تاریخ بیداری ایرانیان

۴- وزن کدام ابیات همسان دولختی (دوری) است؟

- الف- مرا هر آینه روزی تمام کشته بینی / گرفته دامن قاتل به هر دو دست ارادت
ب- بسیار کس شدند اسیر کمند عشق / تنها نه از برای من این شور و شر فتاد
ج- تو اسیر ملک هستی به حقیقت ای دریغا / اگر التفات بودی به فقیر مستمندت
د- هزار جان به ارادت همی تو را جویند / تو سنگدل به لطافت دلی نمی‌جویی

- (۱) الف - ج (۲) الف - د (۳) ب - ج (۴) ب - د

۵- وزن کدام بیت دو لختی (دوری) است و می‌توان آن را به دو صورت دسته‌بندی هجایی کرد؟

- (۱) آخر نه دل به دل رود، انصاف من بده / چون است من به وصل تو مشتاق و تو ملول
(۲) تو جهان پاک داری نه وطن به خاک داری / چه شود اگر زمانی به جهان ما درآیی
(۳) تو مست خواب نوشین تا بامداد و بر من / شب‌ها رود که گویی هرگز سحر نباشد
(۴) کار فرو بسته‌ام هیچ گشایش ندید / تا گره زلف را کارگشا کرده‌ای

۶- وزن عروضی سرودهٔ زیر کدام است؟

«تو قامت بلند تمنّایی ای درخت / همواره خفته است در آغوش آسمان / بالایی ای درخت»

- (۱) مستفعّلن مفاعّلن / مستفعّلن مفاعّلن / مستفعّلن فع
(۲) مفاعّلن فعلاّتن فع / مفاعّلن فعلاّتن مفاعّلن / مفاعّلن فاعّلن
(۳) مفعولّ مفاعّلن فعولن / مفعولّ مفاعّلن فعولن / مفعولّ فعل
(۴) مفعولّ فاعلاّت مفاعیلّ فاعّلن / مفعولّ فاعلاّت مفاعیلّ فاعّلن / مفعولّ فاعّلن

«بانک سوال موسسه یاوران دانش»

۷- کدام عبارات از نظر تاریخ ادبیات «درست» است؟

- الف- در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به نوشتن داستان‌های سیاسی و اجتماعی بود.
ب- نثر روان و عامیانه قائم مقام فراهانی در داستان‌های محمدعلی جمال‌زاده و صادق هدایت تأثیر داشت.
ج- مجله «بهار» به وسیله یوسف اعتصامی و دو مجله «دانشکده و نوبهار» با مدیریت ملک‌الشعراى بهار منتشر می‌شد.
د- شاعرانی مانند ابوالقاسم لاهوتی و فرخی یزدی به انعکاس خواست‌ها و علایق توده مردم پرداختند.
- (۱) الف - ج (۲) ب - د (۳) ج - ب (۴) ج - د

۸- کدام عبارت از دیدگاه تاریخ ادبیات «درست» است؟

- (۱) نخستین رمان تاریخی دوره معاصر «تهران مخوف» اثر مرتضی مشفق کاظمی است.
(۲) جریان نوگرایی شعر معاصر با سرودن «افسانه» نیما یوشیج در سال ۱۳۱۶ تثبیت شد.
(۳) جلال آل‌احمد، بزرگ علوی و سیمین دانشور از جمله نویسندگان نسل اول دوره معاصرند.
(۴) تنها نمونه ادبیات نمایشی چند نمایشنامه از میرزا آقا تبریزی بود که در دوره ناصرالدین شاه نگارش یافت.

۹- از دیدگاه تاریخ ادبیات همه موارد «کاملاً» درست هستند؛ بجز:

- (۱) نثر در عصر بیداری به سمت سادگی و بی‌پیرایگی سوق داده شد و روزنامه‌نگاری، ترجمه و ادبیات داستانی رواج پیدا کرد.
(۲) از پیشگامان نثر ساده در عصر بیداری می‌توان به قائم مقام فراهانی، زین‌العابدین مراغه‌ای و عبدالرحیم طالבוفا اشاره کرد.
(۳) مهم‌ترین روزنامه‌های قرن ۱۲ و ۱۳ که دربردارنده مطالب سیاسی، اجتماعی و گاه علمی بود روزنامه‌های «صور اسرافیل» و «نسیم شمال» است.
(۴) مجله بهار به وسیله ملک‌الشعراى بهار و مجله «دانشکده» و «نوبهار» با مدیریت میرزا یوسف‌خان اعتصامی آشتیانی به عرصه ظهور رسیدند.

۱۰- مفهوم همه‌ی ابیات یکسان است، به جز:

- (۱) در خرمن صد زاهد عاقل زند آتش / این داغ که ما بر دل دیوانه نهادیم
(۲) مجنون که به دیوانه‌گری شهره شهر است / در دشت جنون هم‌سفر عاقل ما بود
(۳) با عقل گشتم هم‌سفر یک کوچه راه از بی‌کسی / شد ریشه ریشه دامنم از خار استدلال‌ها
(۴) حریم عشق را درگه بسی بالاتر از عقل است / کسی آن آستان بوسد که جان در آستین دارد

۱۱- وزن کدام مصراع با مصراع زیر، یکسان است؟

«خیال سرو قدانت به پیشواز آید»

- (۱) گوشم همه بر قول نی و نغمه‌ی چنگ است
(۲) بگشای روی زیبا ز گناه آن میندیش
(۳) جریده رو که گذرگاه عافیت تنگ است
(۴) به دامان فلک جای سزای چون تو گوهر نیست

۱۲- وزن کدام مصراع، در مقابل آن غلط آمده است؟

- (۱) چین زلف مشکین را بر رخ نگارم بین (مستفعل فاعلات فعلن)
- (۲) ای دل چو خطش سر زد پیوند از او مگسل (مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)
- (۳) برخاست ز هر گوشه بلایی به کمینم (مفعول مفاعیلن مفاعیلن فعلن)
- (۴) مژگان مردم افکن چشمان کافرش بین (مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن)

۱۳- کدام ابیات، دربردارنده‌ی مفهوم «انتظار» است؟

- (الف) ما به غم خو کرده‌ایم ای دوست ما را غم فرست / تحفه‌ای کز غم فرستی نزد ما هر دم فرست
- (ب) ای صبح شب‌نشینان جانم به طاقت آمد / از بس که دیر ماندی چون شام روزه‌داران
- (ج) یک عمر دور و تنها، تنها به جرم این که / او سرسپرده می‌خواست من دل‌سپرده بودم
- (د) شب چو دربستم و مست از می نابش کردم / ماه اگر حلقه به در کوفت جوابش کردم
- (ه) همه شب در این امیدم که نسیم صبحگاهی / به پیام آشنایی بنوازد آشنا را

(۱) الف - ج (۲) الف - ه (۳) ب - د (۴) ب - ه

۱۴- وزن مصراع زیر با کدام مصراع، یکسان است؟

- (۱) کار فرو بسته‌ام هیچ گشایش ندید
- (۲) هیچ مرغ دلی از حلقه‌ی زلف تو نجست
- (۳) ز شرم عارض او لاله بست بر رخ ماه
- (۴) آگاهی ز راحت عشاق خسته نیست

۱۵- همه موارد کاملاً در ابیات زیر مصداق پیدا می‌کند؛ به جز:

- «دل‌تنگ و قدم‌تنگ و ره بادیه پرسنگ / در راه طلب کس به گران‌باری من نیست»
- بیداری مردم همه خواب از پی آن هست / در عشق تو خواب از پی بیداری من نیست»
- (۱) بیت دوم با «تا تو را در دیده خود دیدم ای نور دو چشم / همچو چشم خود ندیدم خواب را دیگر به خواب» تناسب مفهومی دارد.
- (۲) قافیه اشعار براساس قاعده ۲ سروده شده است و آرایه «تضاد، جناس و کنایه» در آن یافت می‌شود.
- (۳) ابیات را می‌توان به دو گونه دسته‌بندی هجایی کرد و همه اختیارات زبانی در آن یافت می‌شود.
- (۴) در سروده حرف روی «ر» است و یک نوع اختیار وزنی در آن می‌توان یافت.

۱۶- در کدام بیت، سه بار اختیار شاعری «قلب» به کار گرفته شده است؟

- (۱) ماهی و چون عیان شوی شمع هزار مجلسی / سروی و چون روان شوی عشق هزار لشکری
- (۲) ای رخ نورپاش تو پیشه گرفته دلبری / رونق آفتاب شد زان رخ همچو مشتری
- (۳) سینه خاقانی اگر بشویی از زنگ عنا / پیش خدایان تو را بیش کند ثناگری
- (۴) اشک مرا چو روی خود دار عزیز اگر تو را / در خورد آب و آفتاب از پی ساز گازی

۱۷- در کدام ابیات، سه نوع اختیار وزنی وجود دارد؟

- الف: تا برآمد در جهان آوازه زلف و رخس / کیمیای کفر و دین را روزبازاری نماند
ب: تا سر زلف پریشان تو در جمع آمد / هیچ مجموع ندانم که پریشان تو نیست
ج: یک مشت خاک غارت کردن نه مشکل است / بس کن که نه طلسم سکندر شکسته‌ای
د: نه عجب گر بچکد خون دل از چشم بهار / پیش آن غمزه خونین که به پیکان ماند
- (۱) ب و د (۲) الف و ب (۳) ج و د (۴) الف و ج

۱۸- به ترتیب، چند مصراع وزن «دوری» دارد و چند مصراع در «بحر هزج مسدس محذوف» سروده شده است؟

- به جز سرگشتگی و گرد محنت حاصلش نبود
- دلم رفت و ندیدم روی دلدار
- از خم ابروی توام هیچ گشایشی نشد
- سه - سه (۲) دو - دو (۳) سه - دو (۴) دو - سه
- راحت که شد مکرر دلکوب‌تر ز رنج است
- به پرسش آمد و عاشق همین دو دم دارد
- چه ره بود این که زد در پرده مطرب
- سه - سه (۲) دو - دو (۳) سه - دو (۴) دو - سه

۱۹- کدام مصراع‌های زیر به ترتیب، در بحر «رمل» و «رجز» سروده شده‌اند؟

- الف: ساقیا کمتر می امشب از کرم دادی مرا
ب: هیچ از تو حاصلم نیست دردا که عین خار است
ج: زلفت از هر حلقه می‌بندد اسیری
د: باده در ده چند از این باد غرور
ه: عمری است تا من در طلب هر روز گامی می‌زنم
- (۱) الف و ج - د و ه (۲) الف، د و ه - ب (۳) ب و د - ج و ه (۴) الف، ج و د - ه

۲۰- آرایه‌های «حسن تعلیل، استعاره مکنیه، لف و نشر، موازنه و ایهام» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

- الف: حلقه‌های موج بینم نقش گیسویی کشم / خنده‌های صبح بینم یاد رخساری کنم
ب: از سرشک و چهره دارم وجه سیم و زر ولی / کی چو نرگس چشم او بر سیم و زر خواهد فتاد
ج: خون دل مشتاقان خورده است لب لعلت / سرخ است لب اینک منکر نتوان بودن
د: کوکب حسن چو گشت از رخ یوسف طالع / تاب در سینه پرمهر زلیخا افتاد
ه: روزگاری است که پیوسته بدان ابرویم / دیرگاهی است که سر داده بدین شمشیرم
- (۱) ج - ب - د - الف - ه (۲) ج - الف - ب - ه - د (۳) ب - الف - ج - ه - د (۴) الف - ج - ب - ه - د

۲۱- آرایه‌های مقابل همه ابیات «کاملاً» درست هستند؛ به جز:

- (۱) هلال عید اگر پیوسته بودی ماه من دیگر / به ابروی تو نسبت دادمی او را سر مویی (تشبیه - ایهام تناسب)
(۲) ز رنج و راحت گیتی مرنجان دل مشو خرم / که آیین جهان گاهی چنان گاهی چنین باشد (مجاز - لف و نشر)
(۳) گلبن عمر مرا هجر تو از بیخ بکند / تا نگویی که من از باد هوا افتادم (ایهام - جناس)
(۴) صبح محشر که من از خواب گران برخیزم / به جمال تو چو نرگس نگران برخیزم (تلمیح - جناس)

۲۲- در کدام بیت آرایه‌های «ایهام، ایهام تناسب، تشبیه و مجاز» مشهود است؟

- (۱) هر که شد مشتری مهر رخت / خرمن مه به نیم جو نخرید
- (۲) چو عکس روی تو در ساغر شراب افتاد / چه جای تاب که آتش در آفتاب افتاد
- (۳) گل صد برگ را دگر در دام / همچون بلبل هزار می‌افتد
- (۴) ای که از سنبل مشکین تو عنبر بویی است / خنک آن باد که از زلف تو بویی دارد

۲۳- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«شام زلفش چو می‌رود در چین / شور در زنگبار می‌افتد»

- (۱) ایهام، استعاره، تضاد، تشبیه
- (۲) تشبیه، مجاز، حسن تعلیل، استعاره
- (۳) استعاره، کنایه، حسن تعلیل، مجاز
- (۴) تشخیص، ایهام، ایهام تناسب، مجاز

۲۴- در همه ابیات هر سه آرایه «لف و نشر، تشبیه و جناس» یافت می‌شود؛ به جز:

- (۱) گل از من رنگ و بلبل داشت آهنگ از نوای من / نماند از حسن و عشق آثار تا من از چمن رفتم
- (۲) آه سحر و اشک شبم شاهد حال است / کز عشق رخ و زلف تو در آتش و آبم
- (۳) بحر و کان در نظرش چشم تر است و لب خشک / حسن او را به چه سرمایه خریدار شویم
- (۴) شب گدازانم به محفل صبحدم نالان به گلشن / یعنی از عشقت گهی پروانه گاهی عندلیبم

۲۵- در میان عبارات زیر، کدام موارد از دیدگاه تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی «درست» است؟

- الف: سیمین دانشور، چند سال با مجله‌هایی مثل نقش و نگار، کتاب ماه، کیهان و آرش همکاری داشت.
- ب: نمونه نثر پرشتاب و بریده بریده جلال (نثر تلگرافی) را در داستان بلند مدیر مدرسه می‌توان به کمال دید.
- ج: پروین در قصیده به سبک سعدی و در قطعات به شیوه ناصرخسرو و به روانی و لطافت «انوری و سنایی» شعر می‌سرود.
- د: جمال‌زاده در داستان بیشتر به محتوا توجه داشت و خلاف راهی را رفت که کسانی مثل زین‌العابدین مراغه‌ای در سیاحت‌نامه داشتند.

- (۱) الف و د
- (۲) ب و د
- (۳) الف و ب
- (۴) الف و ج

۲۶- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟

- (۱) جوانی شمع ره کردم که جویم زندگانی را / نجستم زندگانی را و گم کردم جوانی را
- (۲) سال‌ها با بار پیری خم شدم در جست‌وجویش / تا به چاه گور هم رفتم نشد پیدا جوانی
- (۳) کسی کز بار پیری حلقه شد قدّ چو شمشادش / سراپا چشم گردیده است و می‌جوید جوانی را
- (۴) خمیده پشت از آن گشتند پیران جهان‌دیده / که اندر خاک می‌جویند ایام جوانی را

۲۷- در کدام بیت همهٔ اختیارات زبانی به کار رفته است؟

- (۱) بگو که پرده‌سرا ساز را به ساز در آرد / مگر ترانه‌ای از قول آن نگار بگوید
- (۲) مشنو که شبی تا سحر از آتش سودا / منزلگه من خاک سر کوی تو نبود
- (۳) ای آفتاب روشن و ای سایهٔ همای / ما را نگاهی از تو تمام است اگر کنی
- (۴) سال‌ها کردیم قطع وادی عشقش ولیک / تا نپنداری که این ره را کرانی یافتیم

۲۸- در بیت زیر همهٔ اختیارات شاعری یافت می‌شود؛ به جز:

- «مردگان چمن از دعوت حق زنده شدند / کفرهاشان همه از رحمت حق ایمن شد»
(۱) ابدال - بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه
(۲) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند - حذف همزه
(۳) حذف همزه - بلند تلفظ کردن هجای پایانی
(۴) آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن - ابدال

۲۹- نام بحر مقابل کدام مصراع، نادرست است؟

- (۱) دل آخر ز دست غمش می‌گریزد (مقارن مثنی محذوف)
(۲) چون شوم خاک رهش دامن بیفشاند ز من (رمل مثنی محذوف)
(۳) غنیمت دان اگر روزی به شادی در رسی ای دل (هزج مثنی سالم)
(۴) آخر نگاهی باز کن وقتی که از ما بگذری (رجز مثنی سالم)

۳۰- وزن عروضی کدام سروده در مقابل آن نادرست است؟

- (۱) گل من / تو راز ما را به کدام دیو گفتی؟ (فعلات فاعلاتن / فعلات فاعلاتن)
(۲) سر برافراشتن و افتادن / دو برادر هستند (فاعلاتن فاعلاتن فعلن / فعلاتن فعلن)
(۳) در روی من مخند / شیرینی نگاه تو بر من حرام باد (مفعول مفاعیلن / مفعول فاعلات مفاعیلن)
(۴) بجنید میخ / خروشید رعد / درخشید برقی به مانند تیر (فعولن فعل / فعولن فعل / فعولن فعولن فعولن فعل)

۳۱- با توجه به بیت زیر کدام گزینه «درست» است؟

- «اشکم ز دیده قصهٔ طوفان سؤال کرد / چشمم جواب داد که از ما پدید شد»
(۱) بیت دارای وزن دوری یا دو لختی هم‌سان است.
(۲) در بیت هر دو اختیارات شاعری وزنی و رباعی موجود است.
(۳) مصراع دوم دارای ۱۴ علامت هجایی است که سه هجای آن کشیده است.
(۴) بیت در بحر رجز سروده شده است و به دو شکل دسته‌بندی هجایی می‌شود.

۳۲- آرایه‌های «تشبیه، ایهام، لف و نشر و مجاز» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

- (الف) بی‌خبر شد ز جهان هر که گرفتار تو شد / فیض زنجیر تو و سلسلهٔ تاک یکی است
(ب) لطف و قهر تو به چشم من غمناک یکی است / نظر مرحمت و حلقهٔ فتراک یکی است
(ج) قلب من گردیده از اکسیر خرسندی طلا / چهرهٔ زرین و قصر زرنگار من یکی است
(د) در حلاوت خانهٔ وحدت دویی را بار نیست / قند شیرین کار و زهر جانگزی او یکی است
(۱) الف - ب - د - ج (۲) ب - د - الف - ج (۳) د - الف - ج - ب (۴) د - ج - ب - الف

۳۳- در ابیات زیر به ترتیب، کدام آرایه‌ها یافت می‌شود؟

- (الف) نام شکر نبرم پیش عقیق تو که خسرو / با وجود لب شیرین به شکر باز نماند.
(ب) دل افکار ما را نیست غیر از داغ دلسوزی / ز چشم جغد دارد روشنی ویرانه در شبها
(ج) میان بحر به یاد گهر توان رفتن / هوای زهر به شوق شکر توان کردن
(د) تا خیال لب و دندان تو در چشم من است / مردم چشم من از لعل و گهر قارون است
(۱) تشبیه - ایهام - مراعات نظیر - حسن تعلیل
(۲) استعاره مصرحه - اسلوب معادله - موازنه - تشبیه
(۳) تلمیح - پارادوکس - جناس - لف و نشر
(۴) ایهام - حسن تعلیل - تضاد - تلمیح

۳۴- آرایه‌های مقابل کدام ابیات «هر دو» درست است؟

- (الف) به لطف دلبر من در جهان نبینی دوست / که دشمنی کند و دوستی بیفزاید (جناس افزایشی - تضاد)
(ب) سخن طوطی خطت به چمن می‌گفتم / نسبت پسته تنگت به شکر می‌کردم (موازنه - تشبیه)
(ج) از آن به بند نوآزادگان گرفتارند / که غیرت مه‌تابان و سرو آزادی (پارادوکس - حسن تعلیل)
(د) توانگرا دل درویش خود به دست آور / که مخزن زر و گنج درم نخواهد ماند (ایهام - کنایه)
- (۱) الف - ج (۲) الف - د (۳) ب - ج (۴) ب - د

۳۵- کدام بیت را شاعر «دو بار» به ایهام و «سه بار» به تشبیه آراسته است؟

- (۱) گفت که تو شمع شدی قبله این جمع شدی / جمع نی‌ام شمع نی‌ام دود پراکنده شدم
(۲) چشمه خورشید تویی سایه‌گه بید منم / چون که زدی بر سر من پست و گدازنده شدم
(۳) میرشکار فلکی تیر بزن در دل من / و ر بزنی تیر جفا همچو زمین پی سپرم
(۴) بار توام باز توام چون شنوم طبل تو را / ای شه و شاهنشاه من باز شود بال و پرم

۳۶- بیت زیر به کدام آرایه‌های ادبی آراسته شده است.

- «ز بند حرص بر آهو چه تازی نفس را چون سگ / به صحرای قناعت رو که بی‌آهوست آن صحرا»
(۱) تشبیه - کنایه - اسلوب معادله - تضاد
(۲) کنایه - تشبیه - لف و نشر - استعاره
(۳) ایهام تناسب - لف و نشر - ایهام - تضاد
(۴) ایهام تناسب - تشبیه - ایهام - استعاره

۳۷- در کدام بیت شاعر «استعاره» را با «متناقض‌نما (پارادوکس)» همراه کرده است؟

- (۱) یا رب به که شاید گفت این نکته که در عالم / رخساره به کس ننمود آن شاهد هر جایی
(۲) با خردمندی و خوبی پارسا و نیک‌خوست / صورتی هرگز ندیدم کاین همه معنی در اوست
(۳) ای زلف تو برهم زن فرزانی ما / وین سلسله سرمایه دیوانگی ما
(۴) ترسم که صرفه‌ای نبرد روز بازخواست / نان حلال شیخ ز آب حرام ما

۳۸- کدام بیت «فاقد» حسن تعلیل است؟

- (۱) رزق اگر با آدمی عاشق نمی‌باشد چرا / از زمین گندم گریان چاک می‌آید برون
(۲) تأثیر گریه سحر عندلیت بود / کز غنچه سرخ روی برآمد جمال گل
(۳) گفت خوابت هیچ می‌آید به چشم / گفت: آری تا بینم روی تو
(۴) دو نصیحت کنت بشنو و صد گنج ببر / از در عیش درآ و به ره عیب مبوی

۳۹- از دیدگاه تاریخ ادبیات کدام مورد، نادرست است؟

- (۱) در دهه هفتاد و پس از آن، گرایش به خاطره‌نگاری، زندگی‌نامه‌نویسی، نثر ادبی و ادبیات نمایشی قابل توجه است.
(۲) «بدوک» حاصل تجربه‌های داستانی سیدمهدی شجاعی و «ضیافت» و «جای پای خون» از فیلم‌نامه‌های مشهور اوست.
(۳) برخلاف شعر، در داستان‌نویسی دهه شصت، جایگاه نسل جوان کم‌رنگ‌تر است و اغلب نویسندگان از پیش‌کسوتان هستند.
(۴) کانون نویسندگان ایران، پس از پیروزی انقلاب، فعالیت خود را مجدد آغاز کرد و به خاطر کشمکش سیاسی - عقیدتی، در نهایت به انشعاب حزب توده از آن انجامید.

۴۰- کدام عبارت در خصوص شعر یا نثر معاصر «درست» است

- (۱) تصرف نیما در ماهیت شعر قدیم و ارائه ماهیتی نو از آن به تغییر قالب و ویژگی‌های سخن شاعران قدیم انجامید.
- (۲) از مهمترین رویدادهای دوره سوم شعر معاصر ظهور شعر نو تغزلی و تشکیل اولین کنگره نویسندگان و شاعران بود.
- (۳) تقی مدرسی، غلامحسین ساعدی و جمال میرصادقی با روی آوردن به مضامین مبارزه و پایداری از نویسندگان دوره مقاومت هستند.
- (۴) داستان‌نویسی نوین با افرادی مانند صادق هدایت، جلال آل‌احمد و سیمین دانشور که به نویسندگان نسل اول معروفند، آغاز شد.

۴۱- کدام ابیات مفهوم یکسانی دارند؟

- الف- گریه دائم سیاهی را نبرد از بخت من / زاغ را بسیاری باران نسازد پر سپید
 - ب- قطع زنجیر ز مجنون تو نتوان کردن / موج جزو بدن آب روان می‌باشد
 - ج- گلی که تربیت از دست باغبان نگرفت / اگر به چشمه خورشید سرکشد خودروست
 - د- اگر به هر سر مویت هنر دو صد باشد / هنر به کار نیاید چو بخت بد باشد
 - ه- در گران‌جان نکند پند و نصیحت تأثیر / پای خوابیده به فریاد نگردد بیدار
- (۱) الف - ج - د (۲) الف - ج - ه (۳) ب - ج - ه (۴) ب - د - ه

۴۲- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات، تفاوت دارد؟

- (۱) مرو به خواب که حافظ به بارگاه قبول / ز ورد نیم شب و درس صبحگاه رسید
- (۲) دلا بسوز که سوز تو کارها بکند / نیاز نیم شبی دفع صد بلا بکند
- (۳) شوق لب‌ت برد از یاد حافظ / درس شبانه ورد سحرگاه
- (۴) گریه شام و سحر شکر که ضایع نگشت / قطره باران ما گوهر یکدانه شد

۴۳- کدام سروده در «بحر هزج» است؟

- (۱) ای روح سرد زمستان! / دیگر از آن طلوع طلایی چه مانده است / جز این غروب زرد؟
- (۲) ما به خواب سرد و ساکت سیمرغان ره یافته‌ایم / ما حقیقت را در باغچه پیدا کردیم
- (۳) چه آزاری است در این لحظه‌ها و یادها بیگانه بودن با شکیبایی / چه آزاری است تنهایی
- (۴) بیا آب شو مثل یک واژه در سطر خاموشی‌ام / بیا ذوب کن در کف دست من جرم نورانی عشق را

۴۴- در کدام بیت همه اختیارات وزنی بجز «قلب» وجود دارد؟

- (۱) خامی و ساده‌دلی شیوه جان‌بازان نیست / خبری از بر آن دلبر عیار بیار
- (۲) نام تو می‌رفت و عارفان بشنیدند / هر دو به رقص آمدند سامع و قایل
- (۳) ز ملک تا ملکوتش حجاب بردارند / هر آن‌که خدمت جام جهان‌نما بکند
- (۴) مرا به کار جهان هرگز التفات نبود / رخ تو در نظر من چنین خوشش آراست

۴۵- در کدام بیت «سه نوع اختیار وزنی و دو اختیار زبانی» می‌توان یافت؟

- (۱) مزرع امید را یک دانه به زان خال نیست / دل ز خالش برگرفتن خالی از اشکال نیست
- (۲) کسی از سِرّ دل جام خبردار نشد / بی‌خبر باش که صاحب خبری پیدا نیست
- (۳) تو همان طایر فرخنده اوج شرفی / کز پرت شهر جبریل امین خوشتر نیست
- (۴) گر بر من آن نگار پری‌چهره بگذرد / تشویشم از عقوبت دیو رجیم نیست

۴۶- در ابیات زیر به ترتیب، چه آرایه‌هایی یافت می‌شود؟

- تا کی به بزم غیر می‌لاله‌گون کشی / تا چند خون ز رشک مرا در جگر کنی
- فصل گل گر اشک گلگونت ز سر خواهد گذشت / گل به سر خواهی زدن از گلبن بستان عشق
- دلم سر به هامون رها می‌پسندد / سرم بالش از صخره‌ها می‌پسندد
- چشمم به چه کار آید اگر ساده بینم / کامم به چه خوش باشد اگر باده نوشم
- (۱) ایهام - مجاز - تشبیه - موازنه
- (۲) کنایه - تشبیه - تشخیص - اسلوب معادله
- (۳) مجاز - جناس - کنایه - تشبیه
- (۴) تشبیه - کنایه - جناس ناقص - مراعات نظیر

۴۷- آرایه‌های مقابل همه ابیات «کاملاً» درست است، بجز:

- (۱) از جعد سربلند تو یک قوم دستگیر / وز عنبری کمند تو یک جمع پای بست (استعاره مکنیه، ایهام)
- (۲) منعم ز سیر صورت زیبای او مکن / از حالت گرسنه خبر نیست سیر را (تمثیل، متناقض‌نما)
- (۳) در عین خشم اهل هوس را به خون کشید / کامی که خواستیم روا کرد چشم دوست (تشخیص، ایهام تناسب)
- (۴) خنده زد لعل تو بر گریه شورانگیزم / طعنه زد جزع تو بر ناله بی‌تأثیرم (استعاره، موازنه)

۴۸- کدام بیت به آرایه‌های «استعاره، ایهام، جناس و تلمیح» آراسته شده است؟

- (۱) ای نغمه خوشت دم داوود را شعار / وی عندلیب را نفست کرده شرمسار
- (۲) بر بناگوش تو خال حبشی هر که بدید / گفت بر گوشه خورشید نشسته است بلال
- (۳) بشنو که دم تیشه چه خوش گفت به فرهاد / رفتن ز سر کوی وفا زنده محال است
- (۴) هر که از مروه صفا می‌طلبد گو به صبوح / باده صاف طلب دار و صفا باز گذار

۴۹- کدام بیت به «اغراق، دو تشبیه و یک استعاره» آراسته شده است؟

- (۱) همای شخص من از آشیان شادی دور / چو مرغ حلق‌بریده به خاک برمی‌گشت
- (۲) ز آب دیده من فرش خاک تر می‌شد / ز بانگ ناله من گوش چرخ کر می‌گشت
- (۳) چو ابر زلف تو پیرامن قمر می‌گشت / ز ابر دیده کنارم به اشک تر می‌گشت
- (۴) چو بی‌دلان همه در کار عشق می‌آویخت / چو ابلهان همه از راه عقل برمی‌گشت

۵۰- آرایه‌های بیت زیر، کدامند؟

- «قضای لازم است آنرا که بر خورشید عشق آرد / که همچون ذره در مهرش گرفتار هوا ماند»
- (۱) تشبیه، ایهام، استعاره، ایهام تناسب
 - (۲) تشبیه، کنایه، تضاد، ایهام تناسب
 - (۳) استعاره، مجاز، اغراق، جناس
 - (۴) استعاره، جناس، اغراق، ایهام

۵۱- پدیدآورندگان «ظهور - گوشواره عرش - تلخ و شیرین - آتش خاموش» به ترتیب، دارای کدام آثار دیگر نیز هستند؟

- (۱) ضیافت - زمستان ۶۲ - زیارت - سو و شون
- (۲) سفر ششم - صدای سبز - راه آب‌نامه - شهری چون بهشت
- (۳) دلاویزتر از سبز - خواب ارغوانی - یکی بود، یکی نبود - زمستان
- (۴) ملاقات در شب آفتابی - برآشتن گیسوی تاک - زمین سوخته - دید و بازدید

۵۲- مفهوم بیت زیر از کدام بیت، دریافت می‌شود؟

- «اشک سحر زداید از لوح دل سیاهی / خرم کند چمن را باران صبحگاهی»
- (۱) از هوای تر شود آینه ما بی غبار / رشته باران گره از کار مستان وا کند
 - (۲) اشکش ز دل غبار کدورت نمی برد / چشمی که تر به یآوری توتیا کنند
 - (۳) گریه دائم سیاهی را نبرد از بخت من / زاغ را بسیاری باران نسازد پر سپید
 - (۴) چون عقد گوهری که شود پاره رشته‌اش / ریزد مسلسل از مژه‌ها قطره‌های اشک

۵۳- با توجه به «علوم و فنون ادبی» کدام گزینه غلط است؟

- «ترک دنیا به مردم آموزند / خویشتن سیم و غله اندوزند
- عالم آن کس بود که بد نکند / نه بگوید به خلق و خود نکند»
- (۱) شعر را در رده «ادبیات تعلیمی» می‌توان جا داد.
 - (۲) ابیات براساس قاعده ۲ و تبصره قافیه سروده شده است.
 - (۳) در سروده فوق اختیار شاعری آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن یافت می‌شود.
 - (۴) حذف همزه و کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند «هر دو» در ابیات مشهود است.

۵۴- کدام بیت دارای وزن دو لختی (دوری) است و می‌توان آن را به دو صورت دسته بندی هجایی کرد؟

- (۱) ای آفتاب روشن و ای سایه همای / ما را نگاهی از تو تمام است اگر کنی
- (۲) دیوانه عشقت را جایی نظر افتاده است / کانجا نتواند رفت اندیشه دانایی
- (۳) عادت بخت من نبود آن‌که تو یادم آوری / نقد چنین کم اوفتد خاصه به دست مفلسی
- (۴) کشته معشوق را درد نباشد که خلق / زنده به جانند و ما زنده به تأثیر او

«بانک سوال موسسه یاوران دانش»

۵۵- نام بحر مقابل کدام مصراع درست است؟

- (۱) اگر هوشمندی به معنی گرای (مقارب مثنی سالم)
- (۲) به میدان محبت خون بهایش از که بستانم (هزج مثنی محذوف)
- (۳) دامن آن گنج شادی را نیاوردم به دست (رمل مثنی محذوف)
- (۴) جامی بکش تا جم شوی با اهل دل محرم شوی (رجز مثنی محذوف)

۵۶- در کدام بیت «سه نوع اختیار وزنی و دو اختیار زبانی» می‌توان یافت؟

- (۱) آه اگر دامن پاک تو نیارند به دست / خستگانی که دریدند گریبانی چند
- (۲) مستان بزم عیش شرابی نداشتند / معاشران صبحی هوای جام کنند
- (۳) چو مطربان سحر آهنگ زیر و بام کنند / معاشران صبحی هوای جام کنند
- (۴) کسی است صاحب بخت بلند و عمر دراز / که دست بر سر آن زلف خم به خم دارد

۵۷- بیت زیر «فاقد» کدام اختیار شاعری است؟

- (۱) ابدال
- (۲) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه
- (۳) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند
- (۴) آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن

۵۸- نام وزن عروضی کدام مصراع در مقابل آن غلط آمده است؟

- (۱) روی تو از دل ببرد منزلت و قدر ناز (مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن)
- (۲) جان مرا هست کنی مست چو بر من گذری (مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن)
- (۳) ز داغ حسن دگر لاله زار پیدا کرد (مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن)
- (۴) ماندم به چمن شب شد و مهتاب برآمد (مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)

۵۹- آرایه‌های «لفّ و نشر، جناس، تشبیه، استعاره مصرحه، ایهام» به ترتیب، در کدام ابیات وجود دارد؟

- الف- خیاط وفا در ره آن سرو قباپوش / هر جامه که بر قامت ما دوخت، دریدیم
 - ب- در بوستان حریفان مانند لاله و گل / هر یک گرفته جامی بر یاد روی یاری
 - ج- از عفو و خشم تو دو نمونه است روز و شب / وز مهر و کین تو دو نمونه است شهد و سم
 - د- خادم غیر شدم با همه غیرت عشق / آه کز دوستی‌ات خدمت دشمن کردم
 - هـ - چو چشم مست تو را عین فتنه می‌بینم / چگونه چشم تو در خواب و فتنه بیدار است
- (۱) ب - د - الف - هـ - ج (۲) ب - د - ج - الف - هـ (۳) ج - ب - الف - هـ - د (۴) ج - ب - هـ - د - الف

۶۰- آرایه‌های مقابل کدام بیت «هر دو» درست است؟

- (۱) آتش رخسار او سوخت نه تنها مرا / خانه شهری بسوخت جلوه جانانه‌ام (جناس، مجاز)
- (۲) به بوی آن که شبی در حرم بیاسایند / هزار بادیه سهل است اگر بپیمایند (مجاز، حس آمیزی)
- (۳) تا زیب بناگوش تو شد طره مشکین / هرگز خبرم نیست نه از صبح و نه از شام (لفّ و نشر، استعاره)
- (۴) تو یوسفی که فدای تو باد جان عزیز / بیا که جان عزیز منت خریدار است (تشبیه، ایهام)

۶۱- آرایه‌های بیت زیر کدامند؟

- (۱) ایهام تناسب - استعاره - جناس - ایهام
- (۲) تشبیه - کنایه - متناقض‌نما - تشخیص
- (۳) تشخیص - مراعات نظیر - تلمیح - ایهام
- (۴) جناس - حس آمیزی - تشبیه - ایهام تناسب

۶۲- در کدام بیت «تشبیه، لفّ و نشر، جناس» تماماً مشهود است؟

- (۱) چو تو صورتی ندیدم همه موبه‌مو لطافت / چو تو سورتی نخواندم همه سربه سر معانی
- (۲) خیال زلف و رخت گر معاونت نکند / چگونه شام به صبح آورند و صبح به شام
- (۳) در اشک و روی زردم سهل است اگر بینی / زان رو که چشم نرگش بر سیم و زر نباشد
- (۴) کمان ابروی آن مه چو یاد می‌کردم / خدنگ آه من از آسمان گذر می‌کرد

۶۳- کدام بیت «فاقد» لفّ و نشر و دارای «جناس، مجاز، استعاره و ابهام» است؟

- (۱) اگر صباح قیامت بینی آن رخ و قامت / جمال حور نجویی، وصال سدره نخواهی
- (۲) قوی به چنگ من افتاده بود دامن وصل / ولی دریغ که دولت به تیزچنگی نیست
- (۳) همه عالم صنم چین به حکایت گویند / صنم ماست که در هر خم زلفش چین است
- (۴) عجب مدار که در عین درد خاموشم / که درد یار پری‌چهره عین درمان است

۶۴- کدام مورد بیانگر ویژگی «ادبی» شعر معاصر است؟

- (۱) ابهام پسندیده است و معنی‌گریزی از ویژگی‌های شعر این دوره است.
- (۲) صور خیال، جدید و نو نیستند و تکرار تصاویر شاعران دوره‌های قبل هستند.
- (۳) موضوع شعر محدود نیست و بسیار تنوع دارد و شاعر برای انتخاب موضوع آزاد است.
- (۴) سادگی و روانی زبان شعر و جمله‌بندی‌های ساده در شعر معاصر کاملاً چشمگیر است.

۶۵- نویسندهٔ متن زیر چه کسی است و از کدام اثر برگزیده شده است؟

«رفتن هر دومان را با هم قبول نمی‌کرد؛ می‌گفت رائد برود؛ وقتی برگشت، نوبت حامد و ما که گفتیم - مثل همیشه

- یا هر دو یا هیچ کدام؛ پدر پاسخ داد که: پس هیچ کدام.»

- (۱) محمدرضا سرشار - کشتی پهلوگرفته
- (۲) احمد یوسف‌زاده - آن بیست و سه نفر
- (۳) محمدرضا سرشار - اگه بابا بمیره
- (۴) سیدمهدی شجاعی - دو کبوتر، دو پنجره، یک پرواز

۶۶- کدام بیت، مفهومی نظیر بیت زیر در ذهن ایجاد می‌کند؟

«دل پرداز ز هر نقش که در عالم هست / بعد از آن آینه پیش نظر یار یار»

- (۱) صبا خاک وجود ما بدان عالی‌جناب انداز / بود کان شاه خوبان را نظر بر منظر اندازیم
- (۲) آینه ار نقش تو بنمود راست / خودشکن آینه شکستن خطاست
- (۳) عارفان از دیدن حسن مجاز آسوده‌اند / تشنه‌ی خم کی شود از شیشه و پیمانه سیر
- (۴) داشت چشم باز عالم را سیه در دیده‌ام / تا نظر بستم ز دنیا عین بینایی شدم

۶۷- با توجه به بیت زیر، از دیدگاه «عروض و قافیه» کدام مورد نادرست است؟

«ای ظلمت شب پرده‌ی خورشید جمالت / وی کوکبه‌ی صبح جلودار جلالت»

- (۱) وزن بیت «مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعولن» است.
- (۲) در بیت اختیاری شاعری «تغییر کمیت مصوت» وجود دارد.
- (۳) «جمالت و جلالت» واژه‌ی قافیه و «ت» حرف روی است.
- (۴) قافیه‌ی بیت براساس قاعده‌ی ۲ و تبصره‌ی ۱ آمده است.

۶۸- در بیت زیر همهی اختیارات شاعری یافت می‌شود، به جز:

- «چون گل و می دمی از پرده برون آی و درآ / که دگر باره ملاقات نه پیدا باشد»
- (۱) قلب
(۲) ابدال
(۳) تغییر کمیت مصوت‌ها
(۴) آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن

۶۹- در کدام بیت «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه، کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند و ابدال» همگی یافت می‌شود؟

- (۱) قوّت بازوی پرهیز به خوبان مفروش / که در این خیل حصاری به سواری گیرند
(۲) رقص بر شعر نر و ناله‌ی نی خوش باشد / خاصه رقصی که در آن دست نگاری گیرند
(۳) حافظ ابنای زمان را غم مسکینان نیست / زین میان گر بتوان به که کناری گیرند
(۴) خوش گرفتند حریفان سر زلف ساقی / گر فلکشان بگذارد که قراری گیرند

۷۰- آرایه‌های «استعاره، ایهام، تناسب و لف و نشر» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

- (الف) چو ذره گرچه حقیرم بین به دولت عشق / که در هوای رخت چون به مهر پیوستم
(ب) تیر و کمان عشق را هر که ندیده، گو بین / پشت خمیده‌ی مرا قد کشیده‌ی تو را
(ج) گر چو شمعش پیش میرم بر غمم خندان شود / و بر بنجم خاطر نازک برنجانند ز من
(د) آخر چه شد ای برگ گل تازه که دیدار / از بلبل بی‌برگ و نوا بازگرفتی
- (۱) الف - ب - د - ج (۲) الف - ج - ب - د (۳) د - الف - ج - ب (۴) د - ج - الف - ب

۷۱- آرایه‌های مقابل همهی ابیات درست است، به جز:

- (۱) ز آشفستگی به حلقه‌ی جمعی رسیده‌ام / کز حلقه‌های زلف تو تابی نداشتند (ایهام، پارادوکس)
(۲) به عشق زلف و رخت فارغم ز دیر و حرم / که این معامله بیرون ز کفر و ایمان است (استعاره، لف و نشر)
(۳) به یاد کاکل پرتاب و زلف پرچینش / دل من است که هم جمع و هم پریشان است (کنایه، پارادوکس)
(۴) چراغ چشم من آن روی مجلس افروز است / طناب عمر من آن موی عنبرافشان است (جناس، تشبیه)

۷۲- در کدام بیت، آرایه‌های ایهام و استعاره هر دو یافت می‌شود؟

- (۱) آفتابی کز شفق، رخسار، در خون شسته است / داغ ناخن خورده‌ای از لاله‌زار حسن اوست
(۲) زهره‌سازی خوش نمی‌سازد مگر عودش بسوخت / کس ندارد ذوق مستی می‌گساران را چه شد
(۳) در بزم دور یک دو قدح درکش و برو / یعنی طمع مدار وصال دوام را
(۴) فرش طرب بگستر چون باد نوبهاری / فراش بوستان گشت نقاش گلستان شد

۷۳- آرایه‌های بیت زیر، کدام است؟

«مهی که راز من از پرده آشکارا کرد / هنوز صورت او زیر پرده پنهان است»

- (۱) استعاره - ایهام - کنایه - تضاد
(۲) کنایه - ایهام تناسب - تکرار - متناقض‌نما
(۳) تضاد - استعاره - کنایه - واج‌آرایی
(۴) جناس هم‌سان - استعاره - پارادوکس - مجاز

۷۴- آرایه‌های «جناس، استعاره، موازنه و اغراق» همگی در کدام بیت آمده است؟

- (۱) بگفت از سور کم تر گوی با مور / که موران را قناعت خوش تر از سور
- (۲) بهاری کز دو رخسارش همی شمس و قمر خیزد / نگاری کز دو یاقوتش همی شهد و شکر ریزد
- (۳) پرواز به آنجا که نشاط است و امید است / پرواز به آنجا که سرود است و سرور است
- (۴) آمد نفس صبح و سلامت نرسانید / بوی تو نیاورد و پیامت نرسانید

۷۵- کدام یک، از ویژگی‌های داستان‌نویسی دوره‌ی انقلاب اسلامی نیست؟

- (۱) اندیشه حاکم بر داستان‌های دهه‌ی اول انقلاب اسلامی سیاسی و اجتماعی بودن است.
- (۲) گرایش به خاطره، قطعه‌ی ادبی، سفرنامه و شرح حال رایج شد.
- (۳) زبان داستان‌ها به ویژه در زمان جنگ بیش‌تر ادبی است.
- (۴) تفکر اومانیستی در برخی آثار این دوره کم‌رنگ است.

۷۶- کدام نویسندگان «همگی» در داستان‌نویسی «سبک تلفیقی» را برگزیدند؟

- (۱) محمود اعتمادزاده، صادق چوبک، احمد محمود
- (۲) جلال آل‌احمد، علی‌محمد افغانی، امین فقیری
- (۳) غلام‌حسین ساعدی، جمال میرصادقی، تقی مدرسی
- (۴) سیمین دانشور، بزرگ علوی، هوشنگ گلشیری

۷۷- چند اثر درست، معرفی شده است؟

(زیارت: جلال آل‌احمد)	(شهری چون بهشت: سیمین دانشور)	(راه آب نامه: علی‌اکبر دهخدا)	(دهکده‌ی پرمال:
احمد محمود)	(بره‌ی گمشده‌ی راعی: هوشنگ گلشیری)	(جعفرخان از فرنگ برگشته: مشفوق کاظمی)	(دید و
بازدید: علی‌محمد افغانی)	(تهران مخوف: مشفوق کاظمی)		
(۳)	(۲)	(۴)	(۶)

۷۸- پدیدآورندگان «خسی در میقات - راه آب نامه - زمستان - شهری چون بهشت» به ترتیب، دارای آثاری مانند نیز هستند.

- (۱) سه‌تار - یکی بود یکی نبود - همسایه‌ها - سووشون
- (۲) دید و بازدید - دهکده پرمال - آخر شاهنامه - تنگسیر
- (۳) مدیر مدرسه - تلخ و شیرین - از این اوستا - آتش خاموش
- (۴) ارزیابی شتابزده - شوهر آهو خانم - چشم‌هایش - سگ ولگرد

۷۹- مفهوم کدام بیت با بیت زیر، یکسان است؟

- «این که گاهی می‌زدم بر آب و آتش خویش را / روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع»
- (۱) کاش چون شمع همه سر شود اعضای کلیم / تا سراسر به ره عشق تو بر باد رود
 - (۲) وصل جانان قسمت اهل هوس شد ای دریغ / گل نصیب دست گلچین است گویی نیست هست
 - (۳) تا گشودم دیده‌ی روشن در این ظلمت‌سرا / خرج اشک و آه شد جسم نزارم هم‌چو شمع
 - (۴) قسمت ما چون کمان از سهم خود خمیازه‌ای است / هر چه داریم از برای دیگران داریم ما

- ۸۰- با توجه به عروض و قافیه کدام گزینه، در مورد رباعی زیر غلط ذکر شده است؟
«بازار قبول گل چو شد خوش خوش تیز / گفتم که به باغ درشو ای دلبر خیز
گل گفت که آب قدمش خیره مریز / ما دست گلابگر گرفتیم و گریز»
(۱) ابیات را می‌توان به دو صورت دسته‌بندی هجایی کرد.
(۲) در بیت اول از اختیار شاعری ابدال استفاده شده است.
(۳) در بیت دوم شاعر دو بار مصوت کوتاه را بلند تلفظ کرده است.
(۴) قافیه‌ی رباعی براساس قاعده ۲ آمده است و حرف روی «ز» است.

- ۸۱- وزن کدام مصراع در مقابل آن غلط آمده است؟
(۱) راز همه کرد افشا ننموده رخ زیبا (مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)
(۲) نشستم از سر زلفش ولی به روز سیاهی (مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلاتن)
(۳) امشب ای زلف سیه سخت پریشان شده‌ای (فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعولن)
(۴) دوش ز دست رقیب ساغر می خورده‌ای (مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن)

- ۸۲- بیت زیر فاقد کدام «اختیار شاعری» است؟
«هر که در سایه‌ی تو باشد نیست / روز او را به آفتاب نیاز»
(۱) ابدال
(۲) حذف همزه
(۳) بلند بودن هجای پایان مصراع
(۴) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

- ۸۳- در همه‌ی ابیات هر دو اختیار «وزنی و زبانی» وجود دارد، به جز:
(۱) گره به باد مزن گرچه بر مراد رود / که این سخن به مثل باد با سلیمان گفت
(۲) حافظ از آب حیات ازلی می‌خواهی / منبعش خاک در خلوت درویشان است
(۳) مستم کن آن چنان که ندانم ز بی‌خودی / در عرصه‌ی خیال که آمد کدام رفت
(۴) زنهار از آن عبارت شیرین دل‌فریب / گویی که پسته‌ی تو سخن در شکر گرفت

- ۸۴- آرایه‌های (کنایه - جناس - ایهام تناسب - استعاره - لف و نشر) به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟
(الف) بر آن سرم که جفای تو را به جان بخرم / در این معامله گر عمر من وفا بکند
(ب) من مات صورت تو که در کارگاه حسن / خورشید را گدا و تو را شاه می‌کشند
(ج) مژه و ابروی او دیدم و با دل گفتم / که به جان از پی آن تیر و کمان باید رفت
(د) کس مبادا به سیه‌روزی ما در ره عشق / که فلک تیره شد از تیرگی کوکب ما
(ه) بی‌زلف سرکشش سر سودایی از ملال / هم‌چون بنفشه بر سر زانو نهاده‌ایم

- (۱) الف - د - ج - ه - ب (۲) د - الف - ب - ه - ج (۳) د - ه - ج - الف - ب (۴) ه - د - ب - الف - ج

۸۵- آرایه‌های روبه‌روی کدام ابیات، درست است؟

- (الف) عمری است که چون جام جگر تشنه‌ی عشقم / و ایام به من جرعه جامت نرسانید (مجاز، تشخیص)
(ب) در بزم ز رخسار دو صد شمع برافروز / وز لعل شکر بار می و نقل فرو ریز (لف و نشر، موازنه)
(ج) عشق را در پرده‌ی ناموس دیدن مشکل است / شمع را در جامه‌ی فانوس دیدن مشکل است (موازنه، تشخیص)
(د) شکوه تاج سلطانی که بیم جان در او درج است / کلاهی دلکش است اما به ترک سر نمی‌ارزد (جناس، کنایه)
- (۱) الف - ب (۲) ج - د (۳) ب - ج (۴) الف - د

۸۶- در کدام بیت، همه‌ی آرایه‌های «تشبیه، استعاره، ایهام تناسب و حس آمیزی» یافت می‌شود؟

- (۱) پای خوابیده به فریاد نگردد بیدار / بند با عاشق بیدل چه تواند کردن
(۲) از صدای سخن عشق ندیدم خوش‌تر / یادگاری که در این گنبد دوار بماند
(۳) بر لب کوه جنون خنده‌ی شیرین بهار / نقش زخمی است که از تیشه‌ی فرهاد شکفت
(۴) هر کاو نکاشت مهر و ز خوبی گلی نچید / در رهگذر باد نگهبان لاله بود

۸۷- آرایه‌های مقابل همه‌ی ابیات کاملاً درست هستند، به‌جز:

- (۱) زان پیش که در زلف تو بندیم دل خویش / ما رشته‌ی مهر از همه بگسیخته بودیم (مجاز، تضاد)
(۲) تا زلف و رخت بردم از سایه و روشن / از شاخه‌ی سرو چمن آویخته بودیم (لف و نشر، مجاز)
(۳) دور از لب شیرین تو چون شمع سیه‌روز / خوش آتش و آبی به هم آمیخته بودیم (استعاره، ایهام)
(۴) با گریه‌ی خونین من و خنده‌ی مهتاب / آب رخی از شبنم و گل ریخته بودیم. (استعاره‌ی مصرحه، استعاره‌ی مکنیه)

۸۸- نویسنده‌ی «داستان باستان - جای پای خون - همسایه‌ها - تهران مخوف» به‌ترتیب، چه کسانی هستند؟

- (۱) میرزا حسن‌خان بدیع - سید مهدی شجاعی - جمال‌زاده - محمدباقر میرزا خسروی
(۲) میرزا حسن‌خان بدیع - سید مهدی شجاعی - احمد محمود - مشفق کاظمی
(۳) میرزا حبیب خراسانی - علی مؤذنی - جمال‌زاده - محمدباقر میرزا خسروی
(۴) محمدباقر میرزا خسروی - علی مؤذنی - احمد محمود - مشفق کاظمی

۸۹- همه‌ی موارد، بیان‌گر ویژگی‌های «سطح ادبی» شعر معاصر است، به‌جز:

- (۱) انتخاب وزن، متناسب با لحن طبیعی گفتار و زبان شعر است.
(۲) صور خیال، جدید و نو هستند و تکرار تصاویر شاعران دوره‌های قبل نیستند.
(۳) سادگی و روانی زبان شعر و جمله‌بندی‌های ساده در شعر معاصر کاملاً چشم‌گیر است.
(۴) ابهام در شعر معاصر پسندیده است و معنی‌گریزی از ویژگی‌های شعر این دوره است.

۹۰- انتساب کدام آثار به پدیدآورنده‌ی آن غلط معرفی شده است؟

- (۱) (شمس و طغرا: حسن مقدم) (بره‌ی گمشده‌ی راعی: امین فقیری)
(۲) (تنگسیر: صادق چوبک) (شمس‌الدین و قمر: میرزا حسن‌خان بدیع)
(۳) (خداوندنامه: صبای کاشانی) (تاریخ تطوّر نظم فارسی: محمدتقی بهار)
(۴) (تاریخ بیداری ایرانیان: ناظم‌الاسلام کرمانی) (منشآت: قائم‌مقام فراهانی)

۹۱- سراینده‌ی کدام بیت «غلط» معرفّی شده است؟

- (۱) جنگ ننگ است در شریعت من / ز پی پاس دین و حفظ وطن (ادیب‌الممالک فراهانی)
- (۲) آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی / دست خود ز جان شستم از برای آزادی (عارف قزوینی)
- (۳) غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم / خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم (سیداشرف‌الدین گیلانی)
- (۴) گر این چنین به خاک وطن شب سحر کنم / خاک وطن چو رفت چه خاکی به سر کنم (میرزاده‌ی عشقی)

۹۲- بیت زیر، در کدام وزن سروده شده است؟

- «دست حنایی تو ز نیرنگ دلبری / یک دست کرد حسن خزان و بهار را»
- (۱) مفتعلن فاعلاتن مفتعلن فع
 - (۲) مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن
 - (۳) مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن
 - (۴) مفتعلن فاعلن مفاعلن فاعلن

۹۳- همهی ابیات در مذمت «خنده» سروده شده است؛ به‌جز:

- (۱) شود جهان لب پرخنده اگر مردم / کنند دست یکی در گره‌گشایی هم
- (۲) مهر زن بر دهن خنده که در بزم جهان / سر خود می‌خورد آن پسته که خندان باشد
- (۳) حسن را جبهه‌ی واکرده به تاراج دهد / خنده‌ی گل سبب جرأت گلچین باشد
- (۴) گریه در دنبال باشد خنده‌ی بی‌وقت را / خنده زن چون گل اگر در خون شنا می‌بایدت

۹۴- بیت زیر با همهی ابیات تقابل مفهومی دارد؛ به‌جز:

- «مرغ دل تا هوا گرفت و رمید / باز با آشیان نمی‌افتد»
- (۱) چه بال و پر گشاید در دل چون چشم مور من؟ / پری زادی که باشد چون قفس ملک سلیمان
 - (۲) ای که مرا بازدار از سر کوی / ترک چمن کار عندلیب نباشد
 - (۳) دلی که در قفس سینه طوف کعبه کند / چو مرغ قبله نما در غم رهایی نیست
 - (۴) گویند مرا برو از این کوی / دل گم کردم کجا روم باز

۹۵- همهی مفاهیم داده شده از رباعی زیر دریافت می‌شود؛ به‌جز:

- «عمری ز پی کام دل و راحت تن / گشتیم و ندیدیم جز از رنج و محن
در داد ندا از بن دندان با من / راحت‌طلبی ز کام دندان بر کن»
- (۱) دندان از را از کام جهان ریشه‌کن، کن.
 - (۲) نتیجه تکاپوی دنیوی، اندوهی بیش نیست.
 - (۳) آسایش بشری در گرو آسودگی دیگران است.
 - (۴) چشم پوشیدن از دنیای فانی، سبب آسایش است.

۹۶- دو مصراع کدام بیت، با توجه به اختیارات شاعری از نظر تعداد و نظم هجاها، یکسان نیستند؟

- (۱) صبحدم مرغ چمن با گل نوحاسته گفت / ناز کم کن که در این باغ بسی چون تو شکفت
- (۲) چون چشم تو دل می‌برد از گوشه‌نشینان / همراه تو بودن گنه از جانب ما نیست
- (۳) نه من سبوکش این دیر رند سوزم و بس / بسا سرا که در این کارخانه سنگ و سبوست
- (۴) ز درد عشق تو دوشم امید صبح نبود / اسیر عشق چه تاب شب دراز آرد؟

۹۷- همهی ابیات در وزن همسان دولختی سروده شده‌اند، به جز:

- (۱) زان پرده می‌گشاید دل‌بند نازنینم / تا در نظر نیاید زیبا نگار چینم
- (۲) هر گوشه کمین کرده ابروی کماندارش / در صید نظربازان بگشاده کمینش بین
- (۳) تا به جفایت خوشم ترک جفا کرده‌ای / این روش تازه را تازه بنا کرده‌ای
- (۴) قامت به ناز افراخته خلقی ز پا انداخته / دل‌ها مسخر ساخته کشورستانی را بین

۹۸- در بیت زیر همهی موارد از دیدگاه «عروض و قافیه» درست است؛ به جز:

- «نفسم گرفته زین شب در این حصار بشکن / در این حصار جادویی روزگار بشکن»
- (۱) قافیه‌ی بیت براساس قاعده‌ی «۲» آمده است.
 - (۲) وزن بیت «فعلاًتُ فاعلاتن فعلاًتُ فاعلاتن» است.
 - (۳) طبق اختیارات شاعری در بیت دو بار «همزه» حذف شده است.
 - (۴) در بیت اختیار شاعری (کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند) یافت می‌شود.

۹۹- در کدام بیت، اختیار وزنی قلب به کار رفته است؟

- (۱) ماهی و چون عیان شوی شمع هزار مجلسی / سروی و چون روانشوی عشق هزار لشکری
- (۲) از سر رشک سوختم زان همه سوزم از درون / با همه آب ساختی زان همه آبی از تری
- (۳) سینه‌ی خاقانی اگر پاک بشویی از غبار / پیش خدایگان تو را بیش کند ثناگری
- (۴) هم شکری تو هم نمک با تو چه نسبت آب را / چند به رگم دوستان دشمن خویش پروری

۱۰۰- در همهی ابیات دو اختیار وزنی «فاعلاتن به جای فعلاتن و ابدال» وجود دارد؛ به جز:

- (۱) آب رخ پیش ما کسی دارد / که بود خاک آستان شما
- (۲) اگر آن آبرو است و پیشانی / نکشد هیچ کس کمان شما
- (۳) می‌کند مرغ جان ما پرواز / دم به دم سوی آشیان شما
- (۴) چه بود گر به ما رساند باد / بویی از طرف بوستان شما

۱۰۱- حذف همزه در کدام بیت بیش‌تر صورت گرفته است؟

- (۱) عاقبت سیلابم از سر بگذرد چون دم به دم / راه می‌گیرم بر آب چشم و دیگر می‌چکد
- (۲) ستیزآوری کار اهریمن است / ستیزه به پرخاش آبستن است
- (۳) دامن گردون پر از خون جگر بینم به صبح / بس که در مهر تو اشک از چشم اختر می‌چکد
- (۴) گویا عزم ندارد که شود روز امشب / یا درآید ز در آن شمع شب‌افروز امشب

۱۰۲- آرایه‌های «جناس تام، لف و نشر، تشبیه، ایهام تناسب» به ترتیب، در کدام ابیات یافت می‌شود؟

- (الف) ور لحظه‌ای به کوی تو ناگاه بگذرم / عیم مکن که روضه‌ی رضوانم آرزوست
 - (ب) وز روی آن‌که رونق خوبان ز روی توست / دائم نظاره‌ی رخ خوبانم آرزوست
 - (ج) ایمان و کفر همه رخسار و زلف توست / در بند کفر مانده و ایمانم آرزوست
 - (د) بر بوی آن‌که بوی تو دارد نسیم گل / پیوسته بوی باغ و گلستانم آرزوست
- (۱) ب، د، الف، ج (۲) ب، ج، الف، د (۳) د، ج، ب، الف (۴) د، ب، ج، الف

۱۰۳- آرایه‌های بیت زیر، در کدام گزینه تماماً درست است؟

- «ما به خون خود دهان تیشه شیرین می‌کنیم / تلخ ننشیند عبث معشوق شیرین کار ما»
- (۱) تشخیص، مجاز، تضاد، جناس
(۲) استعاره، حس آمیزی، ایهام، کنایه
(۳) جناس، استعاره، ایهام، تشخیص
(۴) حس آمیزی، مجاز، پارادوکس، ایهام

۱۰۴- آرایه‌های مقابل همه‌ی ابیات درست است؛ به جز:

- (۱) با باد بوده هم‌ره بوی تو در سحرگه / گل‌ها شنیده بوی خود را به باد داده (حس آمیزی، تشخیص)
(۲) یاد باد آن‌که ز چشم خوش و لعل لب تو / نقل مجلس همه بادام و شکر بود مرا (لف و نشر، تشبیه)
(۳) دل خراب من از عشق کی شود خالی / چرا که جایگاه گنج، کنج ویران است (اسلوب معادله، جناس)
(۴) کوس بدن‌امی ما بر سر بازار زدند / گرچه بی روی تو ما را سر بازار نبود (مجاز، کنایه)

۱۰۵- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

- «هر که دل از دست داد و عشوه‌ی دنیا خرید / یوسف خود را به سیم قلب سودا کرد و رفت»
- (۱) استعاره، کنایه، حسن تعلیل، ایهام
(۲) استعاره، تشبیه، ایهام، تناسب
(۳) تشبیه، کنایه، مجاز، اسلوب معادله
(۴) تشبیه، حسن تعلیل، مجاز، ایهام تناسب

۱۰۶- از دیدگاه تاریخ ادبیات، در متن زیر، چند خطا یافت می‌شود؟

«فرخی یزدی از شاعران عصر بیداری است که او را به سبب آزادی‌خواهی، به زندان انداختند. تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه خاقانی و سعدی بوده است. در دوره‌ی پنجم مجلس نماینده‌ی مردم یزد شد. بیت زیر سرآغاز یکی از سروده‌های اوست.»

«از خون جوانان وطن لاله دمیده / از ماتم سرو قدشان سرو خمیده»

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۵

۱۰۷- با توجه به سبک عصر بیداری همه‌ی موارد درست است؛ به جز:

- (۱) شعر در این دوره عمومیت یافت و به عنوان زبان برنده‌ی نهضت در اختیار روزنامه‌ها قرار گرفت.
(۲) به علت تسلط کافی شاعران بر ادبیات کهن، توجه زیادی به کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی در این عصر شده است.
(۳) شاعران گاه با تأثیرپذیری از اوضاع اجتماعی، نوآوری‌هایی در عرصه‌ی تخیل پدید آورند. مانند پاره‌ای از اشعار میرزاده‌ی عشقی.
(۴) شاعرانی که به زبان مردم کوچه و بازار شعر می‌گفتند به قالب‌هایی مانند مستزاد، چهارپاره، ترانه و تصنیف رغبت بیش‌تری داشتند.

۱۰۸- پدیدآورندگان آثار: «گوشواره‌ی عرش، زمین سوخته، ظهر روز دهم» خالق کدام آثار نیز هستند؟

- (۱) صدای سبز، زمستان ۶۲، تنفس صبح
(۲) در کوچه‌ی آفتاب، مهاجر کوچک، آینه‌های ناگهان
(۳) خواب ارغوانی، مدار صفر درجه، دستور زبان عشق
(۴) برآشفتن گیسوی تاک، آینه‌های درد، بی‌بال پریدن

- ۱۰۹- کدام بیت، با توجه به سبک و شیوهی بیان آن، سروده‌ی یکی از شاعران نیمایی است؟
 (۱) لبخند تو خلاصه‌ی خوبی‌هاست / لختی بخند خنده‌ی گل زیباست
 (۲) محمد کافرینش هست خاکش / هزاران آفرین بر جان پاکش
 (۳) آب زنید راه را هین که نگار می‌رسد / مژده دهید باغ را بوی بهار می‌رسد
 (۴) ای سرو بلند قامت دوست / وه وه که شمایل‌ت چه نیکوست

- ۱۱۰- وزن عروضی کدام مصراع در مقابل آن «غلط» آمده است؟
 (۱) گوش مرا کی سر شنیدن پند است (مفتعلن فاعلن مفتعلن فع)
 (۲) بی‌دلان را خبری از دل غارت‌زده نیست (فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)
 (۳) وصل تو نصیب دل صاحب‌نظری نیست (مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)
 (۴) عمری که صرف عشق نگردد بطلالت است (مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن)

- ۱۱۱- وزن همهی ابیات «دوری» است؛ به جز:
 (۱) صید بیابان عشق چون بخورد تیر او / سر نتواند کشید پای ز زنجیر او
 (۲) ای که ز دیده غایبی در دل ما نشسته‌ای / حسن تو جلوه می‌کند وین همه پرده بسته‌ای
 (۳) بیا که در غم عشقت مشوشم بی‌تو / بیا ببین که در این غم چه ناخوشم بی‌تو
 (۴) می‌برزند ز مشرق شمع فلک زبانه / ای ساقی صبحی در ده می شبانه

- ۱۱۲- با توجه به بیت زیر همهی موارد از دیدگاه «عروض و قافیه» درست است؛ به جز:
 «در نمازم خم ابروی تو در یاد آمد / حالتی رفت که محراب به فریاد آمد»
 (۱) وزن بیت «فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن» است.
 (۲) در بیت فوق قافیه براساس قاعده‌ی ۲ آمده است.
 (۳) شاعر از اختیارات شاعری «ابدال» و حذف همزه استفاده کرده است.
 (۴) در مصراع اول دو بار و در مصراع دوم یک بار، «حذف همزه» صورت گرفته است.

- ۱۱۳- کدام ابیات را می‌توان به دو صورت دسته‌بندی هجایی کرد؟
 الف) عشقم آتش زد و آب مژه از سر بگذشت / پی آن گوهر یک دانه به دریا زده‌ام
 ب) وقتی نشد که بی‌دوست بر حال خود نگریم / روزی نشد که در عشق بر کار خود نخندیم
 ج) ای بت دل‌پسند من هر سر موت بند من / کاکل تو کمند من طره‌ی تابدار هم
 د) نقد جان بر سر سودای جنون باخته‌ایم / ایمن از وسوسه‌ی عقل زیان‌کار شدیم
 ه) از بس عرق شرم نشسته است به رویم / محروم ز نظاره‌ی آن روی نکویم

(۱) الف، ج (۲) الف، ه (۳) ب، د (۴) ب، ه

۱۱۴- در بیت زیر، همه‌ی اختیارات شاعری یافت می‌شود؛ به جز:

«قوت بازوی پرهیز به خوبان مفروش / که در این خیل حصاری به سواری گیرند»

- (۱) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه، قلب
- (۲) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند، ابدال
- (۳) آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن، حذف همزه
- (۴) بلند بودن هجای پایان مصراع، بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

۱۱۵- وزن بیت زیر، با کدام بیت یکسان است؟

«فغان که منزل دور و دراز وادی عشق / نکرد دل تهی از ناله چون جرس ما را»

- (۱) به سیر ماه از محفل مخوان پروانه‌ی ما را / که می‌گردد خنک از پرتو مهتاب عیش ما
- (۲) سیاه در دو جهان باد روی موی سفید / که هم‌چو صبح، گران‌سنگ ساخت خواب مرا
- (۳) به اسیران بلا ملک امان فرمودند / به فقیران گدا گنج سلاطین دادند
- (۴) نفحات صبح دانی ز چه روی دوست دارم / که به روی دوست ماند که برافکند نقابی

۱۱۶- در همه‌ی ابیات حذف «همزه» به چشم می‌خورد؛ به جز:

- (۱) برون خرام و ببر گوی خوبی از همه کس / سزای حور بده رونق پری بشکن
- (۲) چو عندلیب فصاحت فرو شد ای حافظ / تو قدر او به سخن گفتن دری بشکن
- (۳) چو عطرسای شود زلف سنبل از دم باد / تو قیمتش به سر زلف عنبری بشکن
- (۴) به زلف گوی که آیین دلبری بگذار / به غمزه گوی که قلب ستمگری بشکن

۱۱۷- آرایه‌های «اغراق، تشبیه، حس آمیزی، حسن تعلیل، کنایه» به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) تو کز سنگین رکابی لنگری، سامان کشتی کن / که بر خار و خس ما هر کفی ساحل تواند شد
- (ب) کامت شکرین باد که هر رخنه‌ای از دل / شیرین ز شکرخند تو چون کنج دهن شد
- (ج) ریحان که رخ گلشن ازو تازه و تر بود / از تازگی خط تو تقویم کهن شد
- (د) شد شوق من به الفت لیلی یکی هزار / هر وحشی که با من دیوانه رام شد
- (ه) بوی خوش آهوی تو بر دشت گذر کرد / داغ جگر لاله ستان ناف ختن شد

- (۱) ج، د، الف، ب، ه (۲) د، ه، ب، الف، ج (۳) د، ج، ب، ه، الف (۴) ه، ب، د، ج، الف

۱۱۸- آرایه‌های مقابل همه‌ی ابیات کاملاً درست است؛ به جز:

- (۱) مشو درهم رخت گر شد کبود از سیلی اخوان / که بی این نیل از چشم خریداران خطر داری (مجاز، تلمیح)
- (۲) حرص در هنگام پیری از غلاف آید برون / بال و پر پیدا کند چون مور ماند بیش‌تر (استعاره، اسلوب معادله)
- (۳) حرف حق گفتن به خون خویش فتوی دادن است / پنبه چون حلاج از مستی ز مینا بر مدار (ایهام، استعاره)
- (۴) تا روی کند عیش و طرب پشت به خُم ده / تا پشت کند محنت و غم روی به می کن (تضاد، حسن تعلیل)

۱۱۹- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«تو داری طاق ابرویی که جفتش نیست در عالم / تویی آن‌کس که در عالم به جفت ابروان طاقی»

- (۱) تشبیه - تضاد - ایهام - جناس تام
- (۲) تشبیه - مجاز - ایهام تناسب - تضاد
- (۳) پارادوکس - جناس ناقص - کنایه - اغراق
- (۴) استعاره - ایهام - اغراق - پارادوکس

۱۲۰- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

- «ز باغ حسن خود بر خور که من در سایه‌ی سروت / جهانی را ز باغ عشق برخوردار می‌بینم»
- (۱) تشبیه - جناس - ایهام - کنایه
(۲) استعاره - مجاز - کنایه - ایهام
(۳) تشبیه - استعاره - جناس - مجاز
(۴) کنایه - ایهام - مجاز - واج‌آرایی

۱۲۱- کدام بیت، فاقد تشبیه و دارای «مجاز و ایهام» است؟

- (۱) خواهم ز پس پرده‌ی تقوا به در افتم / چندی به زبان همه‌کس چون خبر افتم
(۲) چون بلبل دل سوخته را بال شکستند / بر طرف چمن باز به پرواز نیاید
(۳) نه طره‌ات غم شب‌های تار من دارد / نه چشم مست تو فکر خمار من دارد
(۴) من آن نی‌ام که کند یار اجتناب از من / همیشه صحبت آتش به شمع درگیرد

۱۲۲- همهی موارد از شاخص‌ترین درون‌مایه‌های شعر عصر بیداری است؛ به‌جز:

- (۱) توجه به مردم، آزادی
(۲) تعلیم و تربیت جدید، قانون
(۳) دانش‌ها و فنون جدید، وطن
(۴) معنی‌گزینی و ابهام در شعر، مدح و هجو

۱۲۳- در همهی گزینه‌ها، به محورهای نویسندگی محمدرضا سرشار، اشاره شده است؛ به‌جز:

- (۱) فعالیت در مباحث پژوهشی ادبیات کودک و نوجوان
(۲) قصه‌نویسی و قصه‌گویی، تدریس و فعالیت در نشریات تخصصی
(۳) نوشتن فیلم‌نامه‌ی «جای پای خون» براساس تجربه‌های داستانی
(۴) فعالیت‌های مطبوعاتی در مجله‌های رشد دانش‌آموز، قلمرو، سوره، پویش

۱۲۴- در دوران معاصر، پس از نویسندگان نسل اوّل، چه کسانی وارد ادبیات داستانی شدند و سبک آنان چه بود؟

- (۱) صادق هدایت، بزرگ علوی، جلال آل‌احمد (سبک نوین)
(۲) صادق چوبک، سیمین دانشور، بزرگ علوی (سبک تلفیقی)
(۳) غلام‌حسین ساعدی، صادق هدایت، صادق چوبک (سبک نوین)
(۴) جلال آل‌احمد، غلام‌حسین ساعدی، جمال میرصادقی (سبک تلفیقی)

۱۲۵- مفهوم بیت زیر با کدام بیت، تناسب دارد؟

- «آن گرد شتابنده که در دامن صحراست / گوید چه نشینی که سواران همه رفتند»
- (۱) دل ای سلیم در این کاروان سرای مبد / که خانه ساختن آیین کاروانی نیست
(۲) ای که خواب‌آلوده واپس مانده ای از کاروان / جهد کن تا بازیابی هم‌رهان خویش را
(۳) باز پس ماند ز همراهیت گر آصف بود / کاروانی کی رسد هرگز به گرد لشگری
(۴) ای خفته همه عمر شده خیره و مدهوش / وز عمر جهان بهره‌ی خود کرده فراموش

۱۲۶- کدام بیت، «فاقد» مفهوم بیت زیر است؟

- «پیش کمان ابرویش لابه همی کنم ولی / گوش کشیده است از آن گوش به من نمی کند»
(۱) گوش اگر گوش تو و نامه اگر ناله‌ی ماست / آن‌چه البته به جایی نرسد فریاد من
(۲) دی گله‌ای ز طره‌اش کردم و از سر فسوس / گفت که این سیاه کج گوش به من نمی کند
(۳) هر گل نو ز گلرخی یاد همی کند ولی / گوش سخن شنو کجا دیده‌ی اعتبار کو
(۴) قصه‌ی حسنت شبی می گفت از هر در کمال / مه فرود آمد به بام و گوش بر روزن نهاد

۱۲۷- کدام بیت، در بحر «رمل مثنی محذوف» است؟

- (۱) صوفی بیا که آینه صافی است جام را / تا بنگری صفای می لعل فام را
(۲) آن‌که جز کعبه مقامش نبود یاد لب / بر در می‌کده دیدم که مقیم افتاده است
(۳) ای که پرسی سرگذشتم پایم اندر گل فروشد / زان‌که در راه غم جز اشک همراهی نباشد
(۴) مرحبا ای پیک مشتاقان بده پیغام دوست / تا کنم جان از سر رغبت فدای نام دوست

۱۲۸- بحرهای «مقارب، رمل، رجز و هزج» به ترتیب، مربوط به کدام ابیات است؟

- الف) نردبان این جهان ما و منی است / عاقبت این نردبان بشکستنی است
ب) مرا نه سر نه سامان آفریدند / پریشانم پریشان آفریدند
ج) بازای و بر چشمم نشین ای دلستان نازنین / که آشوب و فریاد از زمین بر آسمانم می‌رود
د) جهان را بلندی و پستی تویی / ندانم چه‌ای هرچه هستی تویی
(۱) ج، ب، د، الف (۲) ج، ب، الف، د (۳) د، الف، ج، ب (۴) د، ب، ج، الف

۱۲۹- کدام بیت، در وزن «مفعول فاعلات مفاعیلن» سروده شده است؟

- (۱) دزدند خودپرستی و خودکامی / با این دو فرقه راه نییاید
(۲) بس سقف شد خراب و نگشت آسمان خراب / بس عمر شد تمام و نشد روز و شب تمام
(۳) خویشتن دیدن و از خود گفتن / صفت مردم کوتاه‌نظر است
(۴) همیشه بار جفا بردن و نیاسودن / همیشه رنج طلب کردن و نرنجیدن

۱۳۰- وزن بیت زیر، کدام است؟

- «کنون که کشتی ما در میان موج فتاد / اگر چنان‌که مجال شنا بود غم نیست»
(۱) مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فَعْلَن
(۲) مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فَعْلَن
(۳) مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فَعْلَن
(۴) مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فَعْلَن

۱۳۱- بیت زیر، فاقد کدام اختیارات شاعری است؟

- «طهارت ار نه به خون جگر کند عاشق / به قول مفتی عشقش درست نیست نماز»
(۱) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه، قلب
(۲) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه، ابدال
(۳) حذف همزه، بلند بودن هجای پایان مصراع
(۴) حذف همزه، کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند

۱۳۲- در همه‌ی ابیات تغییر مصوت بلند به کوتاه وجود دارد؛ به‌جز:

- (۱) تاتار هجر کرد سیاهی و عنبری / زان مشک‌های آهوی تاتارم آرزوست
- (۲) اندر دلم ز غمزه‌ی غمّاز فتنه‌هاست / فتنه نشان جادوی بیمارم آرزوست
- (۳) ساقی و سرده‌ی ز لب یارم آرزوست / بد مستی‌ای ز نرگس خمّارم آرزوست
- (۴) تا سوی گلشن طرب آیم خراب و مست / از گلشن وصال تو یک خارم آرزوست

۱۳۳- ترتیب قرار گرفتن ابیات با توجه به آرایه‌های: «ایهام تناسب، حسن تعلیل، استعاره و حس‌آمیزی»، در کدام گزینه درست است؟

- (الف) بام آن کعبه‌ی مقصود بلند است ای کاش / عشق می‌داد مرا بال و پری بهتر از این
 - (ب) از آن از اشک خالی نیست چشمم / که پندارم شراب لاله رنگ است
 - (ج) چو سرو، میل چمن کن که صبحدم در باغ / سماع بلبل شیرین کلام خواهد بود
 - (د) هشیار سری کز می سودای تو مست است / آباد دلی کز غم دلدار خراب است
- (۱) ج، الف، ب، د (۲) ج، ب، د، الف (۳) د، الف، ب، ج (۴) د، ب، الف، ج

۱۳۴- ترتیب آرایه‌های «جناس، تشبیه، حسن تعلیل و پارادوکس» در کدام ابیات است؟

- (الف) ز رشک قامت او ناله خاست از دل سرو / ز شرم عارض او هاله بست بر رخ ماه
 - (ب) کشتی عقل فکندیم به دریای شراب / تا ببینیم چه از آب برون می‌آید
 - (ج) شادی امروز دل از غم رویش رسید / دیده‌ی امید من در ره فردای اوست
 - (د) بیگانه رحمت آورد بر زحمت دل ما / کی آنقدر تطاول با آشنا توان کرد
- (۱) ب، الف، ج، د (۲) ب، د، الف، ج (۳) د، ب، الف، ج (۴) د، ب، ج، الف

۱۳۵- آرایه‌های مقابل همه‌ی ابیات کاملاً درست است؛ به‌جز:

- (۱) ای رقیب ار نگشایی در دل‌بند به رویم / این قدر باز نمایی که دعا گفت فلانت (ایهام تناسب، حسن تعلیل)
- (۲) نه من انگشت نمایم به هواداری رویت / که تو انگشت نمایی و خلاق نگرانت (ایهام، کنایه)
- (۳) گر تو خواهی که یکی را سخن تلخ بگویی / سخن تلخ نباشد چون برآید به دهانت (اغراق، حس‌آمیزی)
- (۴) در اندیشه بیستم قلم وهم شکستم / که تو زیباتر از آنی که کنم وصف و بیانت (لف و نشر، استعاره)

۱۳۶- آرایه‌های مقابل همه‌ی ابیات کاملاً درست است؛ به‌جز:

- (۱) گر تو زنی تیغ هلاکم به فرق / فرق من و خاک کف پای تو (جناس تام، تشبیه)
- (۲) از گوشه‌ی بامت سر پرواز ندارم / ای کاش که مرغ دلم از بال و پر افتد (تشبیه، مجاز)
- (۳) یعقوب چو چشمش به تو زیبا پسر افتد / اوّل نظرش یوسف مصر از نظر افتد (اغراق، کنایه)
- (۴) زان زلف و رخ شام و سحر در کفر و دین بردم به سر / ز نّار بندی را نگر تسبیح‌خوانی را ببین (لف و نشر، تضاد)

۱۳۷- بیت زیر، «فاقد کدام آرایه‌های ادبی است؟

«به خون لعل فرو رفت کوه سنگین دل / چو در محبّت شیرین هلاک شد فرهاد»

- (۱) تشبیه، کنایه (۲) مجاز، جناس (۳) اغراق، تشخیص (۴) تلمیح، حسن تعلیل

۱۳۸- آرایه‌های بیت زیر، کدام است؟

«تا با کمان ابرو بنشست در کمینم / در خون خویش بنشانند از تیر دل نشینم»

- (۱) استعاره، مجاز، تلمیح، ایهام
(۲) تشبیه، جناس، کنایه، ایهام
(۳) استعاره، اغراق، جناس، پارادوکس
(۴) جناس، تشبیه، ایهام تناسب، مجاز

۱۳۹- با توجه به نثر دوره‌ی انقلاب اسلامی، آثار نویسندگان دهه‌ی شصت، در کدام گزینه تماماً درست است؟

- (۱) مدار صفر درجه، زمین سوخته، آینه‌های درد
(۲) زمستان ۶۲، داستان باستان، جای پای خون
(۳) ملاقات در شب آفتابی، دلاویزتر از سبزه، داستان باستان
(۴) مدیر مدرسه، روزگار سپری شده‌ی مردم سالخورده، کشتی پهلوی گرفته

۱۴۰- کدام عبارت، از لحاظ تاریخ ادبیات کاملاً درست است؟

- (۱) در دهه‌ی نخست انقلاب اسلامی گرایش به پیچیده‌نویسی در داستان رواج یافت.
(۲) از اواخر دهه‌ی ۵۰ تا اواخر دهه‌ی ۶۰، گرایش به داستان‌های کوتاه بیش از زمان بود.
(۳) باستان‌گرایی و علاقه به استفاده از واژگان کهن در زبان شعر انقلاب اسلامی کاملاً محسوس است.
(۴) تفکر انسان‌گرایانه (اومانیسم) در دوران قبل و بعد از انقلاب اسلامی به شکل چشم‌گیری وجود داشت.

۱۴۱- همه‌ی موارد از جریان‌های ادبی دوره‌ی دوم شعر نیمایی است؛ به جز:

- (۱) ظهور شعر سپید و به تعبیر دیگر شعر منثور
(۲) گسترش شعر نو تغزلی و رواج زبان رمزگونه
(۳) تشکیل نخستین کنگره‌ی نویسندگان وفادار به شیوه‌ی نیما
(۴) انتشار نشریه‌های ادبی روزگار نو، پیام نو و مجله‌ی سخن

۱۴۲- بیت زیر با همه‌ی ابیات قرابت مفهومی دارد؛ به جز:

«عرضه کردم دو جهان بردل کار افتاده / به جز از عشق تو باقی همه فانی دانست»

- (۱) در دو عالم مقصد و مقصود جان عاشقان / نیست جز خاک درت چون می‌توان زان در گذشت
(۲) دوست را هر دو جهان گر چه هوادارند و من / دوست‌تر می‌دارم از هر دو جهان یک موی دوست
(۳) بی‌دوست من از باغ ارم یاد نیارم / و ر جنت فردوس بود کار ندارم
(۴) بهشتم همی عرضه کرد و مرا / حقیقت که دوزخ جز آن چه نبود

۱۴۳- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات، متفاوت است؟

- (۱) مرنجان دلم را که این مرغ وحشی / ز بامی که برخاست مشکل نشیند
(۲) از گوشه‌ی بامت سر پرواز ندارم / ای کاش که مرغ دلم از بال و پر افتد
(۳) چو وحشی مرغ از قید قفس جست / دگر نتوان به دستان پای او بست
(۴) دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند / از گوشه‌ی بامی که پریدیم پریدیم

۱۴۴- معنی چند واژه در مقابل آن «غلط» آمده است؟

(معمور: فرمانروا) (لف: گستردن) (خلیدن: فرو رفتن) (چارق: بند کفش) (ارغنون: نوازنده) (عذار: چهره) (عماری: کجاوه)

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۱۴۵- وزنِ مصراع‌های زیر، به ترتیب کدام است؟

«صبح خواهد شد / و به این کاسه‌ی آب / آسمان هجرت خواهد کرد»

(۱) فاعلاتن فعل‌ن، فعلاتن فع، فاعلاتن مفعولن فع (۲) فاعلاتن فع، فعلاتن فعلن، فعلاتن فاعلاتن فع
(۳) فاعلاتن فع، فاعلاتن فعل‌ن، فاعلاتن فعلاتن فع (۴) فعلاتن فع، فاعلاتن فعلن، فعلاتن فاعلاتن فعلن

۱۴۶- نامِ وزنِ مقابلِ کدام مصراع، درست است؟

(۱) مرا مهر سیه چشمان ز سر بیرون نخواهد شد: هزج مثنی‌س سالم
(۲) شوریده و شیدا کند هر دل که دلبر جا کند: رمل مثنی‌س سالم
(۳) فلک کار مرا افکند با نامهربان ماهی: هزج مثنی‌س محذوف
(۴) آشفته خاطر کرده‌ام جمعیت عشاق را: رجز مثنی‌س محذوف

۱۴۷- وزنِ بیتِ زیر، کدام است؟

«ای ساقی از آن پیش که مستم کنی از می / من خود ز نظر در قد و بالای تو مستم»
(۱) مستفعّل مستفعّل مستفعّل فع (۲) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن
(۳) مستفعّل فاعلات مستفعّل فع (۴) مفعول مفاعیل مفاعیل فع

۱۴۸- در کدام بیت، اختیارِ زبانی «تغییر مصوّت کوتاه به بلند و تغیر مصوّت بلند به کوتاه» صورت گرفته است؟

(۱) داغ محبّت است و بس خانه فروز جان و دل / نیست ز روزن دگر روشنی این سرای را
(۲) باده‌ی عقل سوز را داروی بیهشی مزن / نیست به سرمه حاجت آن چشم جنون فزای را
(۳) آن شکرین لبی که من ناله از او چو نی کنم / غوطه به زهر می دهد طوطی خوش‌نوا را
(۴) سوخت بساط هستیم ریخت بنای طاقتم / چند پر از نفس دهم آه شکسته پای را

۱۴۹- در بیتِ زیر، همه‌ی اختیاراتِ شاعری یافت می‌شود؛ به جز:

«گذار بر ظلمات است خضر راهی کو / مباد کآتش محرومی آب ما ببرد»

(۱) ابدال (۲) کوتاه تلفظ کردن مصوّت بلند
(۳) حذف همزه (۴) بلند تلفظ کردن مصوّت کوتاه

۱۵۰- ترتیب آرایه‌های «استعاره، حس آمیزی، حسن تعلیل، ایهام و لف و نشر» در کدام ابیات است؟

- (الف) کاش در پرده شب و روز بپوشی رویت / تا ننازد فلک سفله به خورشید و مهش
(ب) ابر از آن پیدا شود کز رشک خورشید رُخت / آستین بر رخ نهد با دامن تر آفتاب
(ج) مگر ز چشم تو دم زد به گلستان نرگس / که از خمار سحر حالتی دژم دارد
(د) همه فدای تو کردند جان شیرین را / چه شاهی تو که بهتر ز جان شیرینی
(ه) تنگ شکر تلخکام از خنده‌ی شیرین او / گلبن تر سرخ روی از گریه‌ی رنگین من
- (۱) ب، د، ه، ج، الف (۲) ب، ه، الف، د، ج (۳) ج، د، الف، ب، ه (۴) ج، ه، ب، د، الف

۱۵۱- آرایه‌های «مجاز، ایهام، حسن تعلیل و استعاره» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

- (الف) به خون از نعمت الوان قناعت کن که مشک تر / به خون خوردن شد از ناف غزالان ختن پیدا
(ب) زمین قابل اگر بهر فکر می‌طلبی / ز پیش مصرع ما بیش تر شود پیدا
(ج) غنچه‌ی دلگیر ما را برگ شگر خند نیست / ای نسیم عافیت، شبگیر کن از کوی ما
(د) تا دور از آن لب شکرین هم‌چو نی شدیم / ترجیع‌بند ناله بود بند بند ما
- (۱) ب، الف، ج، د (۲) ب، د، الف، ج (۳) ج، الف، د، ب (۴) ج، د، ب، الف

۱۵۲- آرایه‌های مقابل همه‌ی ابیات «کاملاً» درست است؛ به جز:

- (۱) گرچه در مصر فراموشی مقید مانده‌ایم / می‌رسد چون جامه‌ی یوسف به کنعان بوی ما (تلمیح، ایهام)
(۲) حسرت برم از خسرو و فرهاد که در عشق / نه زر به ترازویم و نه زور به بازو (لف و نشر، واج‌آرایی)
(۳) نظر لطف ز مهر و مه کم کاسه مجوی / خواب آسودگی از چشم نگهبان مطلب (ایهام تناسب، اسلوب معادله)
(۴) معنی رنگین به نازکدل رساند خویش را / باده‌ی گلگون ندارد بهتر از مینا نقاب (تشبیه، حس آمیزی)

۱۵۳- کدام بیت، فاقد «ایهام» است؟

- (۱) چه سود نرگس سرمست را نصیحت بلبل / که هیچ فایده نبود اگر هزار گوید
(۲) در تابم از دو سنبل هندوت کز چه روی / سر بر کنار نسترن و ارغوان نهاد
(۳) دلی کز خرمن شادی نشد یک دانه‌اش حاصل / چنین در دام غم تا کی به بوی دانه بنشیند
(۴) در پرده از ناراستی راه مخالف می‌زنی / بنواز باری نوبتی چون می‌زنی عشاق را

۱۵۴- آرایه‌های بیت زیر، کدام است؟

- «زننده به بوی توام بوی ز من وا مگیر / تشنه‌ی روی توام باز مدار از من آب»
- (۱) کنایه، تشبیه، ایهام تناسب، مجاز (۲) استعاره، تشبیه، کنایه، جناس همسان
(۳) کنایه، تشبیه، ایهام، جناس ناهمسان (۴) استعاره، ایهام تناسب، مجاز، جناس همسان

۱۵۵- همه‌ی واژه‌ها در بیت زیر آرایه‌ی ایهام یا ایهام تناسب دارند؛ به جز:

- «خسرو آن است که چون ملک وصال دریافت / لعل شیرین تو را دید و شکر گرد آورد»
- (۱) خسرو (۲) شیرین (۳) شکر (۴) وصال

۱۵۶- نوع نثر دهخدا در «چرند و پرند» مورد توجه چه کسانی در نویسندگی قرار گرفت؟

- (۱) جلال آل احمد - صادق هدایت
- (۲) جلال آل احمد - سیمین دانشور
- (۳) محمدعلی جمالزاده - صادق هدایت
- (۴) محمدعلی جمالزاده - سیمین دانشور

۱۵۷- کدام مورد از دیدگاه تاریخ ادبیات، غلط است؟

- (۱) فرخی یزدی، تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه خاقانی و حافظ بود و آشنایی با این شاعران طبع وی را شکوفا ساخت.
- (۲) ایرج میرزا، در به کارگیری تعبیرات عامیانه و آفریدن اشعاری ساده و روان مهارت بسیار داشت. در طنز و هجو و هزل، چیره دست بود.
- (۳) ادیب الممالک فراهانی، فعالیت اصلی اش روزنامه نگاری بود. سردبیری روزنامه‌ی مجلس را به عهده داشت. در قصیده بیش تر از قالب های دیگر طبع آزمایی کرد.
- (۴) بهار، با زبان حماسی و در سبک خراسانی شعر می سرود. از او در جایگاه پژوهشگر، آثاری مانند تاریخ تطوّر نظم فارسی، سبک شناسی و ... به جای مانده است.

۱۵۸- همهی موارد از ویژگی ها فکری شعر انقلاب اسلامی است؛ به جز:

- (۱) روی آوردن به مفاهیم انتزاعی در شعر این دوره آشکار است.
- (۲) شاعران به مضامین اسلامی به ویژه فرهنگ عاشورایی روی آوردند.
- (۳) روح حماسه در بُعد آسمانی آن، در مثنوی های این دوره غلبه دارد.
- (۴) فرهنگ دفاع مقدس یکی از اصلی ترین درون مایه های شعر این دوره است.